

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2. Facultatea	Facultatea de Arte și Design/Arte Vizuale
1.3. Departamentul	Arte Vizuale
1.4. Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5. Ciclu de studii	Masterat
1.6. Programul de studii / calificarea*	Arta eclezială și restaurare Restaurator - consultant artă eclezială; Conservator/ restaurator componente artistice din lemn la monumente istorice – 262110; Conservator opere de artă și monumente istorice – 262102; Conservator arhivă - 262105; Restaurator bunuri culturale – 262107; Restaurator opere de artă și monumente istorice - 262104; Conservator/restaurator pictură pe lemn – 262109; Referent de specialitate așezământ cultural - 262207; Arhivist- 262101; Documentarist - 26220

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	BANATUL ISTORIC ÎN PERIOADA DUALISTĂ – CULTURĂ, SPIRITUALITATE, TRADIȚIE						
2.2. Titularul activităților de curs	Pr.lect.dr.ALIN CRISTIAN SCRIDON						
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr.lect.dr. ALIN CRISTIAN SCRIDON						
2.4. Anul de studii	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	V	2.7. Regimul disciplinei	Fac.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp*					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					25
Documentare suplimentară pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Examinări					15
Tutorat					15
Alte activități ...					3
3.7. Total ore studiu individual	133				
3.8. Total ore pe semestru	175				
3.9. Număr de credite	7				

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	- Nu este cazul

4.2. de competențe	- Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurarea a cursului	• Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector. • Studenții nu se vor prezenta la prelegeri, seminarii/laboratoare cu telefoanele mobile deschise. De asemenea, nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs în vederea preluării apelurilor telefonice personale; • Acces la internet / laptop cu cameră și microfon; • Cursurile se pot desfășura online, prin intermediul platformei Google Meet. • Materialele și bibliografia vor fi accesibile pe Google Classroom. • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs și seminar/laborator.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector; • Acces la internet / laptop cu cameră și microfon; • Seminarele se pot desfășura online, prin intermediul platformei Google Meet. • Materialele și bibliografia vor fi accesibile pe Google Classroom. • Termenul predării lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se vor accepta cererile de amânare a seminarului decât pe motive întemeiate

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1 - Realizarea asistată a activităților de cercetare, inventariere, avizare, inspecție și control, conservare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului cultural eclezial. CP2- Proiectarea și stabilirea intervențiilor critice și de conservare-restaurare, adecvate și compatibile fiecărui caz în parte a bunurilor din patrimoniu cultural eclezial. CP4- Gestionarea aspectelor de ordin tehnic, activităților profesionale și proiectelor aplicative, prin asumarea responsabilității juste privind luarea deciziilor în situații complexe și/sau neprevăzute privind studiul individual și munca în echipă. CP5 Demonstrarea capacității decizionale, capacității de inovare, integrității academice și consecvența angajamentului privind succesiunea și dezvoltarea

	ideilor și proceselor inerente categoriei cercetării și profesării în domeniul restaurării patrimoniului eclezial.
Competențe transversale	CT2- Reflecția critic-constructivă în domeniul prezervării și valorificării artei ecleziale, evaluate din perspectiva istorică, teologico-liturgică, stilistică, morfologică, semantică.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Definirea istoriei culturii bănățene în contextul istoriografiei generale actuale și al interdisciplinarității; Cunoașterea tradițiilor locale pentru a putea răspunde la provocările lumii actuale, în special în contextul interconfesional din Banatul istoric; Formarea și dezvoltarea conștiinței istorice în spiritul dialogului și al dragostei creștine.
7.2. Obiectivele specifice	➤ Obiective de cunoaștere (O.c.) • O.c.1.1. – să prezinte sistematic și coerent evenimentele majore ale istoriei culturii având în vedere cauzele, desfășurarea și consecințele acestora ; • O.c.1.2- să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică; • O.c.1.3–să precizeze linia de demarcație între istoriografia laică și cea religioasă; • O.c.2.1.– să descrie realitățile istorice pe baza interpretării critice a izvoarelor; ➤ Obiective de abilitare (O.ab.) • O.ab.1.1.–să identifice și să diferențieze cauzele și consecințele evenimentelor istorice; • O.ab.1.2. – să evidențieze raportul dintre tradiție și înnoire în istoria locală; • O.ab.2.3.–să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor istorice, utilizând metodele specifice cercetării istorice; ➤ Obiective atitudinale (O.at.) • O.at.1.1.–să evidențieze rolul formator al unor personalități istorice motivate de credința lor creștină, în istoria României; • O.at.1.2.–prezentarea temenică a realizărilor personalităților din trecutul bisericii noastre. • O.at.1.3.-prezentarea izvoarelor, analiza lor critică, discuția informațiilor culese, dezbateră, identificarea rezultatelor obținute

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
I. Considerații privind caracteristicile culturii bănățene 1.1. Caracteristici ale vieții culturale bănățene;	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Sinteza cursului via Moodle - Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 1.

1.2. Componente ale vieții culturale bănățene; 1.3. Societăți, Asociații și Reuniuni Culturale; 1.4. Muzica religioasă și laică. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (4 ore).		Lucian Blaga, <i>Barocul etnografiei românești</i>, în <i>Banatul</i>, I, Timișoara, 1926; Viorel Boldureanu, <i>Cultura populară bănățeană</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2000. Ioan Munteanu, Rodica Munteanu, <i>Timișoara. Monografie</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2000. Dumitru Tomoni, <i>Societate, cultură și politică. ASTRA în Banat (1896-1948)</i>, Editura Învieirea, Timișoara, 2009. Rodica Giurgiu, <i>S-a ridicat cortina. Monografia Operei Române din Timișoara</i>, Editura Brumar, Timișoara, 1999.
II. Instituții culturale 2.1. Arta; 2.2. Activitatea teatrală; 2.3. Biblioteca și muzeul; 2.4. Presa bănățeană; (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (4 ore).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Sinteza cursului via Moodle - Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 2. Mihaela Vlăsceanu, <i>Sculptura barocă în Banat</i>, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2005; Paul Eugen Banciu, <i>Biblioteca Județeană Timiș – 100 de ani</i>, Editura Marineasa, 2004 Florin Medeleț, Nicoleta Toma, <i>Muzeul Banatului. File de cronică. 1872-1918</i>, Editura Mirton, Timișoara, 1997; Nicolae Iorga, <i>Istoria presei românești</i>, București, 1999.
III. Personalități bănățene în viața culturală (1867-1918) 3.1. Cultura și elitele române; 3.2. Personalități maghiare și cultura bănățeană; 3.3. Etnicitate și cultură; (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (4 ore).	- expunerea - prelegerea - conversația	Sinteza cursului via Moodle - Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 3. Aurel Cosma jr., <i>Bănățenii de altă dată</i>, Vol. I, Editura „Unirea Română”, Timișoara, 1933; Vasile Dudaș, <i>Pavel Rotariu</i>, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2002; Florin Zamfir, <i>Figuri de intelectuali români din Banatul istoric. Emilia Lungu Puhallo, în Școală și societate în Banat</i>, VII, Timișoara, 2010; Szekernyész, János, <i>Temesvár Reformátussága</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2000.
Bibliografie: Manuale și articole • Paul Eugen Banciu, <i>Biblioteca Județeană Timiș – 100 de ani</i>, Editura Marineasa, 2004; • Lucian Blaga, <i>Barocul etnografiei românești</i>, în <i>Banatul</i>, I, Timișoara, 1926; • Viorel Boldureanu, <i>Cultura populară bănățeană</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2000; • Aurel Cosma jr., <i>Bănățenii de altă dată</i>, Vol. I, Editura „Unirea Română”, Timișoara, 1933; • Vasile Dudaș, <i>Pavel Rotariu</i>, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2002; • Rodica Giurgiu, <i>S-a ridicat cortina. Monografia Operei Române din Timișoara</i>, Editura Brumar, Timișoara, 1999; • Nicolae Iorga, <i>Istoria presei românești</i>, București, 1999; • Florin Medeleț, Nicoleta Toma, <i>Muzeul Banatului. File de cronică. 1872-1918</i>, Editura Mirton, Timișoara, 1997; • Ioan Munteanu, Rodica Munteanu, <i>Timișoara. Monografie</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2000;		

- Szekernyés, János, *Temesvár Reformátussága*, Editura Mirton, Timișoara, 2000.
- Dumitru Tomoni, *Societate, cultură și politică. ASTRA în Banat (1896-1948)*, Editura Învierea, Timișoara, 2009.
- Mihaela Vlăsceanu, *Sculptura barocă în Banat*, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2005;
- Florin Zamfir, *Figuri de intelectuali români din Banatul istoric. Emilia Lungu Puhallo, în Școală și societate în Banat*, VII, Timișoara, 2010

8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
I. Considerații privind caracteristicile culturii bănățene 1.1. Societăți, Asociații și Reuniuni Culturale române, maghiare, germane, izraelite, sârbe. 1.2. Activitatea ASTREI în Banat; 1.3. Reuniuni de cântări și muzică bisericească: ortodoxă, catolică, protestantă. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (4 ore).	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 1. - Referințe: Lucian Blaga, <i>Barocul etnografiei românești</i> , în <i>Banatul</i> , I, Timișoara, 1926; Viorel Boldureanu, <i>Cultura populară bănățeană</i> , Editura Mirton, Timișoara, 2000. Ioan Munteanu, Rodica Munteanu, <i>Timișoara. Monografie</i> , Editura Mirton, Timișoara, 2000. Dumitru Tomoni, <i>Societate, cultură și politică. ASTRA în Banat (1896-1948)</i> , Editura Învierea, Timișoara, 2009. Rodica Giurgiu, <i>S-a ridicat cortina. Monografia Operei Române din Timișoara</i> , Editura Brumar, Timișoara, 1999.
II. Instituții culturale 2.1. Societatea filarmonică din Timișoara. Statutele societății; 2.2. Reprezentații teatrale în Banatul istoric; 2.3. Viziunea culturală a primarului timișorean Carol Telbisz; 2.4. Istoria presei; Presa bănățeană în limba română; (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (4 ore).	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 2. - Referințe: Mihaela Vlăsceanu, <i>Sculptura barocă în Banat</i> , Editura Excelsior Art, Timișoara, 2005; Paul Eugen Banciu, <i>Biblioteca Județeană Timiș – 100 de ani</i> , Editura Marineasa, 2004 Florin Medeleț, Nicoleta Toma, <i>Muzeul Banatului. File de cronică. 1872-1918</i> , Editura Mirton, Timișoara, 1997; Nicolae Iorga, <i>Istoria presei românești</i> , București, 1999.
III. Personalități bănățene în viața culturală (1867-1918) 3.1. Alexandru Mocioni; Pavel Rotariu; Meletie Dregheci; Nicolae Coșariu; Gerge Ardelean, Emilia Lungu Puhallo etc. 3.2. Sigismund Ormos; Tivadar Ortway; Mihály Szabolcska;	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 3. - Referințe: Aurel Cosma jr., <i>Bănățenii de altă dată</i> , Vol. I, Editura „Unirea Română”, Timișoara, 1933; Vasile Dudaș, <i>Pavel Rotariu</i> ,

Berczik Árpád; Benedek Árpád; Danzer Alfonz; Csiky Gergely; Galos Rezső. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (4 ore).		Editura Excelsior Art, Timișoara, 2002; Florin Zamfir, <i>Figuri de intelectuali români din Banatul istoric. Emilia Lungu Puhallo, în Școală și societate în Banat</i>, VII, Timișoara, 2010; Szekernyész, János, <i>Temesvár Reformátussága</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2000.
Bibliografie: Manuale și articole • Paul Eugen Banciu, <i>Biblioteca Județeană Timiș – 100 de ani</i>, Editura Marineasa, 2004; • Lucian Blaga, <i>Barocul etnografiei românești</i>, în <i>Banatul</i>, I, Timișoara, 1926; • Viorel Boldureanu, <i>Cultura populară bănățeană</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2000; • Aurel Cosma jr., <i>Bănățenii de altă dată</i>, Vol. I, Editura „Unirea Română”, Timișoara, 1933; • Vasile Dudaș, <i>Pavel Rotariu</i>, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2002; • Rodica Giurgiu, <i>S-a ridicat cortina. Monografia Operei Române din Timișoara</i>, Editura Brumar, Timișoara, 1999; • Nicolae Iorga, <i>Istoria presei românești</i>, București, 1999; • Florin Medeș, Nicoleta Toma, <i>Muzeul Banatului. File de cronică. 1872-1918</i>, Editura Mirton, Timișoara, 1997; • Ioan Munteanu, Rodica Munteanu, <i>Timișoara. Monografie</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2000; • Szekernyész, János, <i>Temesvár Reformátussága</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2000. • Dumitru Tomoni, <i>Societate, cultură și politică. ASTRA în Banat (1896-1948)</i>, Editura Învierii, Timișoara, 2009. • Mihaela Vlăsceanu, <i>Sculptura barocă în Banat</i>, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2005; • Florin Zamfir, <i>Figuri de intelectuali români din Banatul istoric. Emilia Lungu Puhallo, în Școală și societate în Banat</i>, VII, Timișoara, 2010		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Prezența la seminar este obligatorie, evaluarea participării active la seminar fiind parte a evaluării finale. Fiecare student va trebui să participe la seminar cu pregătirea unei prezentări tematică / interpretări de text / discuții critice. Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil. În vederea schițării conținuturilor, alegerii metodelor de predare/învățare titularii disciplinei au organizat o întâlnire cu: reprezentanții ai Mitropoliei Banatului și ai Inspectoratului Școlar Județean Timiș, recum și cu alte cadre didactice din domeniu, titulare în alte instituții de învățământ superior. Întâlnirea a vizat identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu și coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior. Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional. Evaluarea finală va avea loc la finalul semestrului, în cadrul unei sesiuni de examinare care se va putea desfășura și în mediul online, pe platforma [meet.google/google.classroom](https://meet.google.com/).

10. Evaluare*

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	- să prezinte		60%

	sistematic și coerent evenimentele majore ale istoriei Bisericii noastre având în vedere cauzele, desfășurarea și consecințele acestora ;	Examen scris	
	- să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică teologiei istorice;		
	- să prezinte factorii determinanți care au contribuit la dezvoltarea Bisericii Ortodoxe Române;		
10.5. Seminar/laborator	- să descrie realitățile istorice ale Bisericii Ortodoxe din spațiile locuite de români pe baza interpretării critice a izvoarelor;	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	20 %
	- să identifice și să diferențieze cauzele și consecințele evenimentelor din cadrul istoriei Bisericii Ortodoxe Române;		
	- să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor istorice, utilizând metodele specifice cercetării istorice;		
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru prezența minimă prevăzută de regulament și activitate adecvată se vor acorda 2 puncte.	20 %
10.6. Standard minim de performanță:			
- Să demonstreze capacitatea înțelegerii mecanismelor care au dus la dezvoltarea Bisericii Ortodoxe Române - Să cunoască evenimentele principale din istoria Bisericii noastre pentru perioada studiată. - Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă.			

Data completării
15.01.2021

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de departament